

TRUNG TÂM KHOA HỌC TỰ NHIÊN VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

THỰC VẬT CHÍ VIỆT NAM

FLORA OF VIETNAM

2

HỌ BẠC HÀ – LAMIACEAE Lindl.
(HỌ HOA MÔI - LABIATAE Juss.)

VŨ XUÂN PHƯƠNG

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT

THỰC VẬT CHÍ VIỆT NAM

FLORA OF VIETNAM

2

HỌ BẠC HÀ – LAMIACEAE Lindl.
(HỒ HOA MÔI – LABIATAE Juss.)

VŨ XUÂN PHƯƠNG

*Thảo thực vật
Việt Nam*

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT
SCIENCE & TECHNICS PUBLISHING HOUSE

HÀ NỘI, 2000

LỜI NÓI ĐẦU

Thực vật chí và Động vật chí là những tài liệu cơ bản về khu hệ thực vật, động vật, nguồn lợi sinh vật của mỗi nước, được coi như tài liệu chính thống để sử dụng vào công tác nghiên cứu, giảng dạy, khai thác và bảo vệ nguồn lợi sinh vật, tính đa dạng sinh học của nước đó. Đây cũng là kết quả của quá trình hoạt động điều tra, khảo sát, nghiên cứu về khu hệ thực vật, động vật được tổng hợp, thẩm định và công bố.

Ở nước ta, công tác điều tra cơ bản về khu hệ thực vật, động vật trên đất liền và ở biển đã được tiến hành từ lâu, đặc biệt được đẩy mạnh từ năm 1954 tới nay; khối lượng tư liệu thu được là rất lớn. Một số kết quả điều tra khảo sát đã được công bố ở trong nước và nước ngoài từ thời kỳ trước Cách mạng tháng 8-1945 tới nay. Tuy nhiên, các tài liệu công bố đó còn mang tính chất riêng lẻ của từng tác giả về từng nhóm thực vật, động vật với sự hiểu biết và cách suy nghĩ riêng của từng người về nội dung cũng như hình thức, chưa có được ý kiến thẩm định chính thức của giới khoa học về nội dung cũng như sự thống nhất về quy phạm soạn thảo nhằm đảm bảo tính chất chính thống quốc gia của tài liệu Thực vật chí, Động vật chí nước ta.

Để thực hiện yêu cầu trên đây, Trung tâm Khoa học tự nhiên và Công nghệ Quốc gia đã xây dựng Đề án soạn thảo Thực vật chí, Động vật chí Việt Nam, thành lập các Hội đồng biên tập và qua hội thảo đề xuất quy phạm soạn thảo thống nhất và tổ chức thực hiện từ năm 1996. Đề án được đồng đạo cán bộ khoa học các ngành trong nước hướng ứng và tích cực tham gia. Kết quả soạn thảo của Đề án sẽ được lần lượt công bố theo từng tập Thực vật chí, Động vật chí Việt Nam, do Nhà xuất bản Khoa học và Kỹ thuật xuất bản.

Việc hoàn thành và xuất bản các tập Thực vật chí, Động vật chí Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế xã hội, khoa học công nghệ nước ta trong giai đoạn mới, là một thành tựu thể hiện một bước phát triển của ngành sinh học cũng như khoa học công nghệ nước ta.

THỰC VẬT CHÍ VIỆT NAM

2. HỌ BẠC HÀ — LAMIACEAE

VŨ XUÂN PHƯƠNG

Chịu trách nhiệm xuất bản : PGS TS TÒ ĐĂNG HẢI
Biên tập : PHAN KIM CHI
Vẽ bìa : HUƠNG LAN
Sửa bản in : NGUYỄN KHẮC KHÔI

NHÀ XUẤT BẢN KHOA HỌC VÀ KỸ THUẬT
70 TRẦN HƯNG ĐẠO, HÀ NỘI

Chế bản điện tử tại Viện Sinh thái và Tài nguyên sinh vật. In 500 bản, khổ 19 x 27 cm.
Tại Xí nghiệp in Bưu Điện. Giấy phép xuất bản số: 84-74-11, ngày 9-8-2000
In xong và nộp lưu chiểu tháng 9 năm 2000.

MỤC LỤC

Lời nói đầu	Trang 3
Lời cảm ơn	4
Đặc điểm hình thái	5
Hệ thống phân loại	11
Ký hiệu viết tắt các phòng tiêu bản	18
Khóa định loại các chi thuộc họ Lamiaceae ở Việt Nam	19
1. Teucrium	22
2. Kinostemon	27
3. Ajugha	29
4. Hyptis	33
5. Anisochilus	39
6. Ceratanthus	41
7. Isodon	44
8. Plectranthus	54
9. Nosema	65
10. Mesona	69
11. Orthosiphon	74
12. Ocimum	85
13. Basilicum	93
14. Acrocephalus	95
15. Gomphostemma	97
16. Salvia	115
17. Agastache	127
18. Glechoma	129
19. Prunella	131
20. Leucas	133
21. Leonotis	142
22. Leonurus	144
23. Paralanium	146
24. Microtoena	148
25. Paraphlonis	150
26. Stachys	158
27. Colquhounia	162
28. Anisomeles	165
29. Craniotome	168
30. Melissa	170
31. Clinopodium	172
32. Mentha	176
33. Perilla	183
34. Mosla	187
35. Siphocranon	196
36. Colebrookea	198
37. Pogostemon	200
38. Elsholtzia	225
39. Leucosceptum	237
40. Scutellaria	239
Bảng tra tên khoa học	261
Bảng tra tên Việt Nam	267
Tài liệu tham khảo chính	271